

11. 7. 2006

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Ochranné známky a jejich rozlišovací způsobilost ve světle soudní judikatury (část I.)

Následující pojednání představuje stručný exkurz do oblasti úpravy ochranných známek s podložením soudní judikatury a je rozčleněn do tří částí, které na sebe systematicky navazují.

Obecné pojednání o ochranných známkách

Zajištění ochrany užívání označení, které je způsobilé identifikovat určitého podnikatele v souvislosti s výrobky či službami, má pro podnikatele zásadní význam a v mnoha případech je důležitou součástí jeho podnikání. Právě registrace takového označení do rejstříku ochranných známek vedeného Úřadem průmyslového vlastnictví (dále jen „ÚPV“) poskytuje podnikatelům prostor pro zajištění snadnější ochrany práv před zásahy třetích osob k takovému označení, což je zřejmě zejména v rámci soudního sporu, kde má vlastník registrované ochranné známky podstatně jednodušší důkazní pozici. Důsledně registraci často užívaných označení by měly věnovat zvýšenou pozornost nejen společnosti vynakládající značné investice do reklamy a marketingu, ale také běžní podnikatelé. (například ve spojení se svou obchodní firmou, výrobky či službami, které jsou pro ně specifické).

Co je ochranná známka

Oblast úpravy ochranných známek je v právním řádu ČR zakotvena v zákoně č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o ochranných známkách**“). Ochranné známky jsou nehmotnými statky, které náležejí do skupiny práv duševního vlastnictví, pro něž je charakteristický požadavek formálního zápisu do příslušného veřejnoprávního rejstříku, kterým je v ČR rejstřík ochranných známek vedený Úřadem průmyslového vlastnictví (dále jen „**rejstřík**“). Práva k ochranné známce nastávají dnem zápisu přihlašovaného označení do rejstříku s tím, že právo priority (počátek ochrany) je přihlašovanému označení přiznáno ke dni podání přihlášky o zápis označení do rejstříku.

Ne všechna označení však mohou být způsobilá být ochrannou známkou a v tomto důsledku zapsána do rejstříku ochranných známek. Ochrannou známkou může být pouze označení schopné grafického znázornění, zejména slova, včetně osobních jmen, barvy kresby, písmena, číslice, tvar výrobku nebo jeho obal, pokud je toto označení způsobilé odlišit výrobky a služby jedné osoby od výrobků a služeb jiné osoby. Dalším požadavkem zápisu označení do rejstříku ochranných známek je, že přihlašované označení nesmí být shodné nebo podobné s již zapsanou ochrannou známkou.

Zákon o ochranných známkách výslovně stanoví, která označení nemohou být do rejstříku ochranných známek zapsána, a to zejména v ustanovení § 4 zákona o ochranných známkách. Jedná se o označení, která nemohou tvořit ochranou známku ve smyslu definice výše uvedené, tedy o označení, která nelze graficky znázornit nebo která nejsou způsobilá rozlišit výrobky či služby jiných osob (tzv. rozlišovací způsobilost ochranné známky, distinktivita).

Výběr judikatury k určení označení, která mohou tvořit ochrannou známku

V této souvislosti upozorňujeme na zajímavé rozhodnutí Evropského soudního dvora č. C-273/00, Ralf Sieckmann v Deutsches Patent - und Markenamt, 2002, které vyřešilo otázku, zda je možno registrovat čichové známky (zejména vůně, parfémové atd.). Výše zmíněný rozsudek výslovně stanovil, že čichové známky nespĺňují požadavek grafické znázornitelnosti označení, zejména co se týká vyjádření jejich jasnosti a přesnosti, a to z toho důvodu, že se jedná pouze o popis takového označení (např. vůně čerstvě posekané trávy) a dále, že v nich není stanoven jejich rozsah (např., jak se liší vůně „čerstvě posekané trávy“, od „právě posekané trávy“). Na základě těchto skutečností Evropský soudní dvůr rozhodl, že čichovým označením nemůže být poskytnuta známkoprávní ochrana.

Další rozhodnutí v podobné věci bylo Evropským soudním dvorem vydáno v požadavku registrace zvukové ochranné známky. Jedná se o rozsudek ESD č. C-283/01 Shield Mark v Joost Kist, 2003, ve kterém byla naopak připuštěna možnost registrace zvukových ochranných známek, za předpokladu jejich dostatečného a jasného grafického znázornění (pomocí partitury). Ovšem pro možnost registrace zvukové ochranné známky musí být v notovém záznamu přesně uvedeny všechny hodnoty - hudební klíč, hudební noty,

pomlky atd. V opačném případě by chyběl požadavek jasnosti a přesnosti grafického znázornění a přihlašované označení by nebylo možno zapsat do příslušného rejstříku ochranných známek.

Mgr. Klára Radkiovská

autorka působí na pozici Associate v advokátní kanceláři [NOVÁK & SABOLOVÁ v. o. s.](#), spolupracující s poradenskou společností [TACOMA](#)

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)